

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ ÇOCUK ÜNİVERSİTESİ VELİ BİLGİLENDİRME KİTAPÇIĞI

Üstün Zekâlı Ve Yetenekli Bireyleri Tanınma Prosedürleri

Zekâ; deneyim, öğrenme kapasitesi, öğrenmeyi artırabilmek için üst biliş süreçlerini kullanma, farklı sosyal ve kültürel bağlamları da kapsayan çevreye uyum sağlama kapasitesi olarak açıklanabilir. Bunun yanında yaratıcılık, kalıtsal özellikler ve kişilik özellikleri de zekânın diğer faktörlerini oluşturmaktadır.

Üstün Performans Gösteren Bireyler Aşağıdaki Yetenek veya Özelliklerden Biri Ya da Birkaçına Sahiptirler;

- Genel zihinsel yetenek,
- Özel akademik yetenek,
- Yaratıcı veya üretken düşünme yeteneği,
- Liderlik yeteneği,
- Görsel ve performans dayalı sanat yeteneği,
- Psikomotor yetenek (Nagc,1990).

Renzulli ise üstün zekâlı birey demekten öte; üstün davranış üzerinde durarak, genel zihinsel veya özel akademik yetenek, motivasyon ve yaratıcılığın kesiştiği noktada "üstün davranış"ın ortaya çıktığını belirtmektedir. Ona göre birey eğer bu alanların birinde akranlarının %98'inin ilerisindeyse ya da bu alanların her üçünde birden yaşlılarının %85'inin üzerinde bir performans gösteriyorsa "üstün" olarak kabul edilebilir.

Özel Eğitim

Genel eğitimden farklı bir eğitim gerektiren bireylerin yeterliliklerine ve gelişim özelliklerine dayalı olarak ve sosyal gereksinimlerini karşılamak için, özel olarak yetiştirilmiş personel tarafından, özel olarak geliştirilmiş eğitim programları, araç-gereçleri ve yöntemleri ile sürdürülen eğitimidir.

Türkiye'deki eğitim sistemi içerisinde bulunan çocuklara yönelik tanılama işlemi ilçelerdeki rehberlik araştırma merkezleri (RAM) tarafından yapılmaktadır. Erken çocukluk döneminde ise RAM'larda değil hastane psikologları ya da özel sektör psikologları tarafından yapılmaktadır. Ayrıca randevu alındığı takdirde İstanbul Aydın Üniversitesi Çocuk Üniversitesi tarafından Raven ve Wisc-r testleri de yapılmaktadır. Ram veya özel kurumlarda 3.5-5 yaş arası Stanford-Binet testi uygulanırken; 6 yaş ve sonrasında Wisc-R uygulanmaktadır.

Üstün Zekâlı Ve Yetenekli Bireylerin Eğitimi ve Modelleri

Üstün zekâlı ve yetenekli bireylerin eğitiminin tarihi dünyada binlerce yıl öncesine dayanmaktadır.1950'li yıllarda üstün zekâlı ve yetenekli bireylerin eğitimine olan ilgi artmıştır. İlginin artması ise Rusya'nın uzaya Sputnik'i fırlatması ile başlamıştır. Rusyanın

bilim ve teknolojiye ilerlediğini düşünen ülkeler; özellikle ABD ve İsrail üstün zekâlı çocuklara olan yatırımlarını arttırmışlardır.

ABD ve Kanada bu alanda farklı eğitim gerektiğini savunan ve bu alanla ilgili çalışmalar yapan ilk ülkelerdir. Bu bireylerin ihtiyaçlarını karşılayabilmek için karakteristik özelliklerinin tanınması zorunludur. Bu bireylerin farklı bir yaklaşımla eğitilmeleri gerektiği anlaşılmış ve farklı eğitim modelleri geliştirilmiştir. Üstün zekâlı bireylerin eğitiminde en yaygın olarak kullanılan modellere örnek olarak aker, çoklu menü, purdue üç-evre, otonom öğrenme, bütünleştirilmiş müfredat, paralel müfredat ve ızgara modelleri verilebilir. Üstün zekâlı ve yetenekli bireylere uygulanabilecek öğretimsel müdahalelerden bazıları hızlandırma, gruplama, zenginleştirme ve farklılaştırma. **İstanbul Aydın Üniversitesi Çocuk Üniversitesinde uygulanan öğretimsel müdahale ise “ zenginleştirilmiş eğitim “dir. Genel anlamda kullanılan model ise purdue ve Renzulli zenginleştirme modelinin birleşimidir.**

Üstün Zekâlı ve Yetenekli Bireylerin Desteklenmesi

Bu bireylerin gelişiminin desteklenmesi politik ve sosyal sistemin gerekliliklerindedir. Demokratik bir düzende bu bireylerin özelliklerini en üst düzeye çıkarmak için onlara çeşitli öğrenme alanlarının sunulması ve fırsatlar yaratılması gerekir. Uygun eğitim ve programlarla bu bireylerin başarılarında önemli artışlar olduğu bilinmektedir. Tüm alanlarda topluma yapılan katkılarla toplumunda ilerlemesine fayda sağlarlar. Gerekli destek verilmediğinde ise takıntılı davranışlar, yeme bozuklukları, duygu durum bozuklukları ve bağımlılık gibi durumların görülmesi söz konusudur. Bu konularla ilgili sıkıntı yaşadığınız durumlarda veli koordinatörü Zana Altuntaş ile görüşebilir; hafta içi Yrd. Doç. Dr. Aysin Kaplan Sayı ile görüşmek için Simge Selvitopu ya da Zuhâl Topçu'dan randevu alabilirsiniz.

Okullarda Üstün Zekâlı Çocukların Desteklenmesi

İlçe RAM'dan tanı almış bir öğrenci için velisi okulundan destek eğitim odası açılmasını talep edebilir ve yasal olarak çocuğun haftada 12 saate kadar destek eğitim odası eğitimlerinden yararlanma hakkı bulunmaktadır. Okulunda destek eğitim odası olmayan çocuğun aynı ilçedeki destek eğitim odası olan başka bir okula kaydının alınması ise bir diğer yasal haktır.

Üstün Zekâlı Ve Özel Yetenekli Çocukların Eğitimi Kaynakça

Velilerimizin çocuklarına daha iyi yönlendirmede bulunması adına aşağıdaki kitapları okuması tavsiye edilir;

- Üstün Yetenekliler İçin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulamaları Dr. Defne Yılmaz; Nobel Yayınları
- Her Çocuk Üstün Yeteneklidir. Dr. Bahar Eriş; Alfa Eğitim Yayınları

- Üstün Yetenekli Çocukların Hakları. Faruk Levent; Çocuk Vakfı Yayınları.
- Üstün Yetenekli Çocukları Anlamak. Yrd. Doç. Dr. Faruk Levent; Nobel Yayınları
- Üstün Zekâlılar Özellikleri, Tanılanmaları Ve Eğitimleri; Uğur Sak; Vize Yayıncılık
- Üstün Yetenekliler Eğitim Programları; ; Uğur Sak; Maya Akademi Yayıncılık
- Yaratıcılık Gelişimi Ve Geliştirilmesi; Uğur Sak; Vize Yayıncılık
- Üstün Zekâlılar Eğitiminde En İyi Uygulamalar. Ann Robinson Ve Dig. Edit. Üzeyir Ogurlu; Nobel Yayıncılık
- Üstün Zekâlı Ve Yetenekli Çocukların Bulunduğu Sınıflarda Karma Öğretim. Caroll Ann Tomlinson; Çeviri Serap Emir. Anı Yayıncılık.
- Üstün Zekalı Ve Yetenekli Öğrenciler İçin Kapsamlı Eğitim Programları; Joyce Van Tassel Baska; Açılım Yayınları.
- Öğrenci Gereksinimlerine Göre Farklılaştırılmış Eğitim. Carol Ann Tomlinson; Redhouse Yayınları.
- Kırık Mum Boyalar; Dr. Robert Alan Black; Nobel Yayın Dağıtım.
- The Art Of Creative Thinking. John Adair. Kogan Page.
- New Directions In Creativity. Joseph S. Renzulli. Mark A; B; 1-2-3-4.
- Advancing Through Analogies; Lynne Chatham. Prufrock Press.
- Practice Problems For Creative Problem Solving; Donald J. Treffinger. Prufrock Press.
- Meraklısına Akıl Oyunları; Türk Beyin Takımı Yayınları (Kocaman Bir Seri)

Bunun yanında velilerimiz üstün zekâlı çocuklarımızla yedi-sekiz yaştan itibaren kişisel gelişim kitaplarını okuyabilir veya çocuğunu okuması konusunda yönlendirebilir. Mümin Sekman, Ahmet Şerif İzgören gibi kişisel gelişim yazarları başlangıç okumaları için özellikle önerilir.

Çocuklarında sosyal, duygusal veya öğrenme ile ilgili farklılık olduğunu düşünen velilerimiz için alanında uzman aşağıdaki isimlerle mutlaka iletişime geçerek, onlardan destek almaları tavsiyemizdir.

- Dikkat ve öğrenme sorunlarında kullanılan akupunktur tedavisi için: Dr. Arı Balcı
Tel: 0532 569 74 33
- Dikkat ve yaşam koçluğu konularında Nörofeedback ve yaşam koçluğu için: Dr. Kerem Dündar Nörosağlık Tel: 0532 628 29 85

- Duygusal veya davranışla ilgili; korku, kaygı, panik atak, depresyon vb. problemler için:

Yrd. Doç. Dr. Adviye Pınar Konyalıoğlu Tel: 0533 618 26 68

Psikolog Atilla Bozkurt (Asila Danışmanlık) Tel:05392906503/ 0212 852 48 13

Psikolog Mehmet Altuğ Ersoy Tel: 0532 213 96 50/ randevu için:0553 311 56 27

Psikolojik Danışman ve Yaşam Koçu: Kamer Gövercin Tel:0505 680 6992

Eğitim ve Yaşam Koçu: Mustafa Önül Tel: 0212 583 8708

- Oyun Terapisi İçin bize başvurabilirsiniz.
- Öğrenme ile İlgili Problemlerinizi İçin; Doç Dr. Oya Güngörmüş Özkardeş (Pencere-sey danışmanlık) Tel: 0542 313 19 86 /0212 225 58 95-248 13 09/-0532 435 98 85

- **Evde Zekâ ve Yaratıcılığı Geliştirmek İçin Kullanılabilecek Materyaller**

3-6 Yaş Grubu İçin Zekâ Oyunları

<http://katalog.anne.com.tr/akiloyunlari/>

Bu adresten katoloğu indirebilir ve diğer oyunları da derinlemesine inceleyebilirsiniz.

- Story Cubes
- Trafik Rush Hour
- Çikolata Yerleştirme
- Nehirden Geçiş/River Crossing
- Tek Kişilik Satranç
- Labirent/Amaze
- 36 Küp
- Tuğla Örme
- Şekillendir
- Sihirli Bloklar
- Kare Kare
- ŞekilOmetri

- Matematik Zarları

6 yaş Sonrası İçin Zeka Oyunları

- Düşünme Becerileri Seti - Pencere-Sey Yayınları 7-12 yaş
- <http://www.pencere-sey.com/Urunler.aspx?id=3>
- Düşünüp Çözelim- Pencere-Sey Yayınları -7-12 yaş
- Sandra Parks& Howard Black-Building Thinking Skill 1-2-3 /Düşünme Becerilerini Geliştirme 1-2-3-4
- <http://www.ustunzekalilar.com/>
- <http://www.amazon.com/Building-Thinking-Skills%C2%AE-Level-Figural/dp/1601441584>
- Yaratıcılık 1-2-3-4-5 <http://www.ustunzekalilar.com/>
- Zeka Oyunları: Hoppers, Rush Hour, Quoridor vs. www.anne.com.tr
- <http://katalog.anne.com.tr/akiloyunlari/#p=8>
- Dikkati Güçlendirme Seti- Uzm. Dr. Osman Abalı & Savaş Özdemir-
- Adeda Yayınları(6-9 yaş, 8-12 yaş, 6-8. Sınıf düzeyleri
- (<http://www.adeda.com.tr/>; www.okumaseti.com)
- Düşün ve Dikkat ET!- Uzm.Psk. Hasan Demirci & Psk.M.Arzu. Elemek- Pedam Yayınları (7-9 ve 10-12 yaş).
- http://www.kitapyurdu.eu/index.php?route=product/publisher_products&publisher_id=3451&page=9
- Oyun ile Eğitim Seti - Önel Yayıncılık - 9 yaşa kadar (onlyayincilik@ttmail.com)
- 7-12 yaş Çocukları İçin Zeka Oyunları- Söz Yayınları <http://www.kitapyurdu.com/kitap/default.asp?id=101505>
- Pictures And Patterns Revised Edition by Marianne Frostig(1-2-3)
- http://www.amazon.com/Developmental-Program-Perception-Intermediate-Pictures/dp/B002JNBLS/ref=sr_1_21?s=books&ie=UTF8&qid=1403532677&sr=1-21
- Turkuaz Eğitim Araçları(www.turkuazpazarlama.com)

İstanbul Aydın Üniversitesi Çocuk Üniversitesinin Amacı

İstanbul Aydın Üniversitesi Çocuk Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezinin amacı, öğrencilerin yeni çalışma alanlarını ve güncel bilgileri keşfederek düşünme becerilerinin gelişmesini sağlamak ve sorun çözen, üretken bireyler olarak hem topluma hem de kekendi yaşantılarına yön vermelerine rehberlik etmektir.

Vizyonu

- Gönüllük esasına dayalı olarak sınırları kaldırarak tüm öğrencilerin üniversiteye ulaşmalarını sağlamak,
- Dezavantajlı grupları da dâhil etmek ve onların da üniversitelerden yararlanmalarını sağlamak,

- Baskı olmadan öğrencilere saygılı bir atmosfer sunmak ve performans göstermelerini sağlamak ve ayrıca.

Çocukları;

- Meraklı olmaya ve eleştirel düşünmeye cesaretlendirir, araştırma ve bilime sevk etmek
- Üniversitelerin akademik kadroları ile etkileşime sokmak
- Birbirinden farklı bilimsel alanlarla ve ticari kaygı olmadan farklı bilimsel yöntemlerle donatmak

- **İstanbul Aydın Üniversitesi Çocuk Üniversitesinde Uygulanan atölyeler aşağıdaki gibi olmakla birlikte her dönem yeni atölyeler de programa eklenebilmektedir.**

- Yaratıcı Düşünme Okulu
- Sanat Atölyesi
- Eleştirel Düşünme Okulu
- Çocuk Edebiyatı
- Robotik Okulu
- Eğlenceli Bilim Atölyesi
- Go Oyunu Eğitimi
- Satranç
- Zeka Oyunları
- Ritm Müzik
- STEM
- Kodlama Animasyon
- Yaratıcı Drama
- Tarihin İzleri
- Elektronik Ağırlıklı Robotik
- Eğlenceli Matematik
- Yoga
- Mikrobiyoloji
- Çocuklar İçin Felsefe
- Mucitlik Okulu

Veli Eğitimlerimiz

Çocuk Üniversitesi bünyesinde düzenlediğimiz konferans ve seminerlere tüm velilerimiz davetli olup; seminerlerde paylaşım ve bilgilenme sağlanmaktadır. Ebeveynlerimizden en azından birisinin seminerlere katılımı önemle rica olunmaktadır.

Eğitim Programımı;

VELİ BİLGİLENDİRME EğİTİMİ PROGRAMI		
TARİH	EğİTİM İÇERİğİ	EğİTİM UZMANI
07.10.2017	Fotođrafik Hafıza ve Mental Aritmetik Eğitimi	Fotođrafik Hafıza ve Mental Aritmetik Eğitimi Uzmanı Göksel Ağma
21.10.2017	Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukların Eğitimi Parlak ve Üstün Zekâlı Çocukların Farkları Parlak ve Üstün Zekâlı Çocukların Yönlendirilmesi	Yrd. Doç. Dr. Aşın KAPLAN SAYI
04.11.2017	Ebeveyn Tutumları ve Sınırlar	Eğitim ve Yaşam Koçu Mustafa Önül
25.11.2017	Evde Oyun ve Drama ile Yoluyla Yapılabilecek Etkinlikler	Çocuk Gelişimi Doktorant Ayşe Dilşad ATALAR
09.12.2017	Etkili İletişim	Zana ALTUNTAŞ
23.12.2017	Yaşam Koçluğu Nasıl yapılır? Yaşam ve Kariyer Planlaması Nasıl Yapılır? Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocukları Fark Etme Raporlardan Yararlanma	Yaşam Koçu Julide KOÇ

Not: Veli Eğitimlerimiz iki haftalık aralar şeklinde D -1 Turuncu Salon veya Mavi salonda yapılmaktadır. Veli Eğitimlerimizin duyurusu sizlere mesaj yoluyla, facebook adresimiz olan [@IstanbulAydinCocukUniversitesi](#) yoluyla yapılmaktadır. Değişiklik vb. olduğunda sizinle bu kanallar yoluyla iletişime geçileceğinden lütfen smslerinizi ve facebook sayfamızı takip etmeniz önerilmektedir.

Bununla Birlikte Eğitimlerimizde Bize Sağlayabileceğiniz Destekler;

- Çocukların derslerden verimli olarak faydalanabilmesi için ders giriş ve çıkışlarına özen göstermenizi rica ederiz.
- Çocukların derse katılımını engellediğinden elektronik eşyaların dersliklere indirilmemesine özen göstermenizi rica ederiz.
- Ders saatleri içerisinde velilerimizin sınıf içi müdahalesinde bulunmamasını, gerekirse mentör öğretmenlerimizden yardım istemesini rica ederiz.
- Çocuk üniversitesi ile ilgili soru, bilgi ve istekler için 5-6 ile 7-8 yaş gurubunda öğrencisi olan velilerimiz Uzman Simge Selvitopu' dan; 9-12 yaş gurubunda öğrencisi olan velilerimiz ise Uzman Zuhale Topçu'dan bilgi alabilirler. Üstün zekâlı ve yetenekli bireylerle ilgili veya öntest-sontest raporları ile ilgili sorularınızı veli danışmanımız Zana Altuntaş'a iletebilirsiniz. Zana Altuntaş D Blok Fuaye'deki standında sizlere destek vermek üzere her cumartesi bulunacaktır. Mentör öğretmenlerimizle ilgili sorunlarınızı da mentör öğretmenler koordinatörü Asiye Karnapoğlu'ya iletebilirsiniz.

Yemek Bilgisi

5-6, 7-8 yaş grubu 11:10-11:40 arası D Blok 4. Kat yemekhanede

9-12 yaş grubu 12:20-12:50 arası D Blok 4. Kat yemekhanede yemeklerini alıyor olacaktır.

Koordinatörler Bilgisi

Çocuk Üniversitesi Sorularınız için;

5-6 ve 7-8 **Simge Selvitopu Tel: 0538 426 64 29**

9-12 **Zuhale Topçu Tel: 0530 951 08 48**

Veli Koordinatörü: **Zana Altuntaş Tel: 0541 724 57 31** D blok fuayede standı olacaktır.

Mentör Koordinatörü: **Asiye Karnapoğlu Tel: 0554 819 47 83**

Hazırlayan: İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ ÇOCUK ÜNİVERSİTESİ MÜDÜRÜ

Yrd. Doç. Dr. Aysin KAPLAN SAYI ve Çocuk Üniversitesi Ekibi